

Een recente waarneming van de reuzenmier (*Camponotus ligniperda*) in Nederland (Hymenoptera: Formicidae)

M. J. T. VAN DER WEIDE

M. J. T. VAN DER WEIDE, 1992. A RECENT OBSERVATION OF *CAMPONOTUS LIGNIPERDA* IN THE NETHERLANDS (HYMENOPTERA: FORMICIDAE). – *ENT. BER., AMST.* 52 (4): 52.

Abstract: One worker of *Camponotus ligniperda* has been collected in the north of the province of Limburg.

Schubertstraat 6, 6561 EN Groesbeek.

De reuzenmier *Camponotus ligniperda* (Latreille) komt verspreid over heel Midden-Europa voor. De verspreiding in West-Europa is beperkt tot de kalkgebieden van België en Frankrijk, in Engeland ontbreekt de soort (Stitz, 1939). Voor Nederland vermeldt Van Boven (1986) slechts drie vindplaatsen: Hoge Veluwe (Elton, 1940), Heerlen (Br. Arnold, 1949) en Strabrecht (Somsen, 1976).

Op 22 juni 1991 werd een werkster van *C. ligniperda* verzameld in de gemeente Mook en Middelaar, gelegen in het uiterste noorden van Limburg. In het veld viel de mier op door haar grootte en donkere kleur, zodat duidelijk was dat het geen rode bosmiersoort betrof. De determinatie is niet eenvoudig aangezien *C. ligniperda* en *C. herculeanus* (Linnaeus), waarvan de verschilkenmerken door Van Boven (1986) worden gegeven, sterk op elkaar lijken. Laatstgenoemde soort is echter nimmer in Nederland gevonden en slechts zeer sporadisch in België (Van Boven, 1986). De uiteindelijke determinatie werd verricht door de heren Mabelis (Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek, Leersum) en Pisarski (Zoölogisch Instituut, Warszawa, Polen).

De werkster werd aangetroffen in een jonge

loofhoutaanplant (voornamelijk zomereik (*Quercus robur* L.) met een ondergroei van bochtige smele (*Deschampsia flexuosa* (L.) Trin.) en wat verspreide struikheide (*Calluna vulgaris* (L.) Hull). De vindplaats grenst direct aan percelen produktienaaldhout. Een nest werd niet gevonden.

De reuzenmier nestelt bij voorkeur in boomstammen. Jonge kolonies worden ook wel eens in de grond aangetroffen, maar ook dan liggen de nestopeningen meestal in de buurt van boomstammen (Hölldobler, 1961). In de omgeving van de vindplaats zijn echter geen oude bomen en/of stronken aanwezig zodat het nest waarschijnlijk in de grond zal liggen.

Literatuur

- BOVEN, J. K. A. VAN, 1986. De mierenfauna van de Benelux (Hymenoptera: Formicidae). – *Wet. Meded. K. ned. natuurh. Veren.* 173: 1-64.
- HÖLLDOBLER, B., 1961. Über die forstliche Bedeutung der Roßameisen. – *Waldhygiene* 4: 228-250.
- STITZ, H., 1939. Ameisen oder Formiciden. – *Tierw. Dtl.* 37: 1-428.

Geaccepteerd 23.i.1992.